

**ROZPORZĄDZENIE
KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI**

z dnia 3 czerwca 2004 r.

**w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach
radiowych i telewizyjnych**

(Dz. U. z dnia 29 czerwca 2004 r.)

Na podstawie art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2001 r. Nr 101, poz. 1114, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o ustawie, rozumie się przez to ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji.

§ 2. 1. Dzienny czas nadawania programu w rozumieniu art. 16 ust. 2 i 3 ustawy obejmuje okres 24 godzin liczony od godziny 6⁰⁰.

2. Godzina dziennego czasu nadawania programu w rozumieniu przepisów, o których mowa w ust. 1, oznacza godzinę zegarową.

3. W przypadku nadawania programu przez niepełny okres 24-godzinny dopuszczalny dzienny czas nadawania reklam i telesprzedaży ulega proporcjonalnemu skróceniu.

4. W przypadku nadawania programu przez niepełną godzinę dopuszczalny godzinowy czas nadawania reklam i telesprzedaży ulega proporcjonalnemu skróceniu.

§ 3. Do czasu nadawania programu zalicza się audycje, reklamy, telesprzedaż i inne przekazy określone w ustawie.

§ 4. 1. Reklama i telesprzedaż powinny być wyodrębnione od innych części programu i oznaczone w sposób wizualny lub dźwiękowy na początku i na końcu bloku.

2. Oznaczenie reklamy powinno zawierać słowo "reklama" lub "ogłoszenie".

3. Oznaczenie telesprzedaży powinno zawierać słowo "telesprzedaż" lub "telezakupy", chyba że telesprzedaż nadawana jest łącznie z reklamami w bloku oznaczonym zgodnie z ust. 1 i 2.

4. Oznaczeń reklamy i telesprzedaży nie wlicza się do czasu nadawania reklamy i telesprzedaży.

§ 4a. 1. Poziom głośności emitowanych reklam i telesprzedaży nie powinien przekraczać poziomu głośności audycji je poprzedzających.

2. W celu spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1, nadawca zobowiązany jest do porównania poziomu głośności audycji nadawanych w okresie 20 sekund przed rozpoczęciem emisji reklam i telesprzedaży z poziomem głośności poszczególnych emitowanych reklam i telesprzedaży.

3. Pomiaru, o którym mowa w ust. 2, dokonuje się w warunkach pomiarowych adekwatnych do warunków odbioru emitowanej audycji metodami określonymi w załączniku do rozporządzenia.

4. Pomiar głośności powinien być dokonywany z parametrami dźwięku i w warunkach technicznych odpowiadających odbiorowi audycji przez odbiorcę końcowego.

§ 5. Przy podejmowaniu decyzji o nadaniu reklamy lub telesprzedaży nadawca powinien uwzględnić charakter audycji poprzedzających ich nadanie i następujących po nim.

§ 6. W reklamach zakazane jest wykorzystywanie głosu lub wizerunku osób, które prowadziły audycje informacyjne i publicystyczne lub audycje dla dzieci, w programach radiowych lub telewizyjnych w okresie krótszym niż 3 miesiące przed nadaniem reklamy.

§ 7. 1. Nadawca nie może przenieść na inną osobę prawa do podejmowania decyzji o nadaniu reklamy lub telesprzedaży w sposób prawnie wiążący dla nadawcy.

2. Nadawca nie może udostępnić więcej niż 35 % czasu wykorzystywanego na reklamy w okresie jednego roku na reklamę produktów i usług jednego przedsiębiorcy lub ugrupowania gospodarczego.

§ 8. 1. Nadawca prowadzi ewidencję dziennego i godzinowego czasu nadawanych reklam i telesprzedaży.

2. Ewidencja nadanych reklam i telesprzedaży obejmuje następujące dane:

- 1) nazwę produktu lub usługi;
- 2) nazwę zleceniodawcy;
- 3) datę emisji;
- 4) godzinę emisji i czas trwania reklamy i telesprzedaży;
- 5) czas trwania bloku reklamowego i telesprzedaży;
- 6) łączny czas trwania reklam w godzinie zegarowej;
- 7) dzienny czas nadawania programu, reklam i telesprzedaży;
- 8) dzienną liczbę i czas wyemitowanych bloków telesprzedaży.

3. Nadawca przechowuje ewidencję, o której mowa w ust. 1, przez okres 1 roku od zakończenia roku kalendarzowego, w którym reklama lub telesprzedaż została nadana.

§ 9. Traci moc rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 6 lipca 2000 r. w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych oraz szczegółowych zasad ograniczeń w zakresie przerywania filmów fabularnych i telewizyjnych w celu nadania reklamy lub telesprzedaży (Dz. U. Nr 65, poz. 784 oraz z 2002 r. Nr 188, poz. 1583).

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik

W celu umożliwienia, ułatwienia obróbki, wymiany, emisji programu radiowego lub telewizyjnego, wymagany jest obiektywny pomiar głośności w kanale fonicznym – poprzez zastosowanie przyrządu spełniającego określone poniżej warunki, które zostały opracowane na podstawie zaleceń ITU: ITU-R, BS.1770-1: *Algorithms to measure audio programme loudness and true-peak audio level* i ITU-R, BS.1771: *Requirements for loudness and true-peak indicating meters*.

Wymagania dotyczące pomiaru głośności

Urządzenia do pomiaru subiektywnej całkowitej głośności przekazu, programu dźwiękowego, powinny mieć możliwość wykonywania bieżącego pomiaru w krótszym czasie oraz oceny głośności materiału dźwiękowego w dłuższym czasie pomiaru, w trybach wybieranych przez użytkownika określanych jako:

- tryb – szybki (Fast),
- tryb – uśredniania (Integrating).

Tryb uśredniania powinien zapewniać odczyt uśredniany w czasie pomiaru T o ustalonej, powtarzalnej długości. Odcinek czasu powinien być określany ręcznie lub w inny sposób.

Przy odwróceniu polaryzacji i pomiarze tego samego sygnału, odczyt miernika głośności nie może zmienić wskazania o więcej niż 0,5 jednostki głośności.

Przy właściwej pracy przyrządu, gdy do wejścia kanału lewego, środkowego lub prawego zostanie doprowadzony sygnał fali sinusoidalnej o częstotliwości 1 kHz i o maksymalnym, nieprzekraczalnym poziomie określonym jako 0 dBfs, to wskazywana głośność będzie wynosić –3.00 LU.

Głośność programu dźwiękowego stereofonicznego lub wielokanałowego dla celów regulacji powinna być pokazywana na pojedynczym wskaźniku jak to przewiduje algorytm na rys. 1.

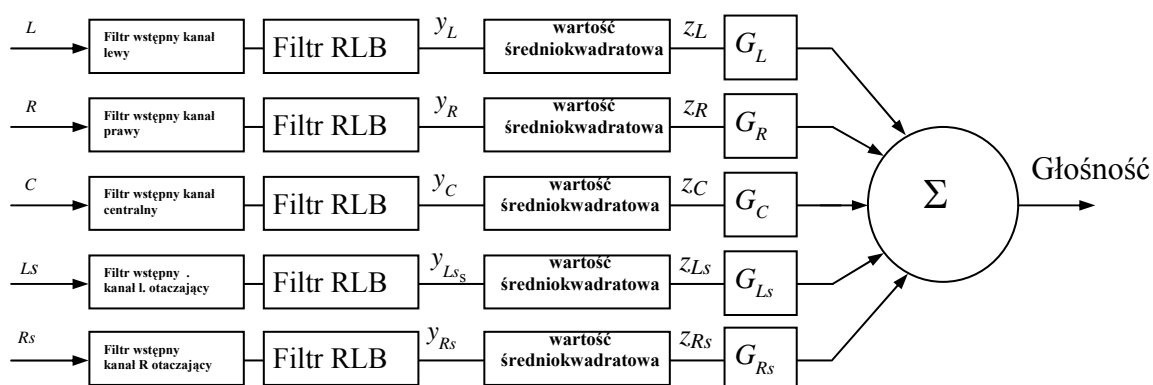
Wyjątkiem wyłączającym stosowanie metody pomiaru jest sytuacja, gdy algorytm ten nie nadaje się do szacowania subiektywnej głośności tonów takich jak pojedyncze sinusoidalne sygnały, co występuje w emisjach programów wyjątkowo rzadko.

W zakresie metod wizualizacji wyników pomiaru głośności dla celów zalecenia , musi być zachowana możliwość powtarzalnego porównywania wskazań głośności opartego na prezentowanych dalej założeniach, uśrednianych w przedziałach czasu pomiaru materiału dźwiękowego od 1 do 20 sekund.

Algorytm obiektywnego pomiaru głośności dźwięku wielokanałowego

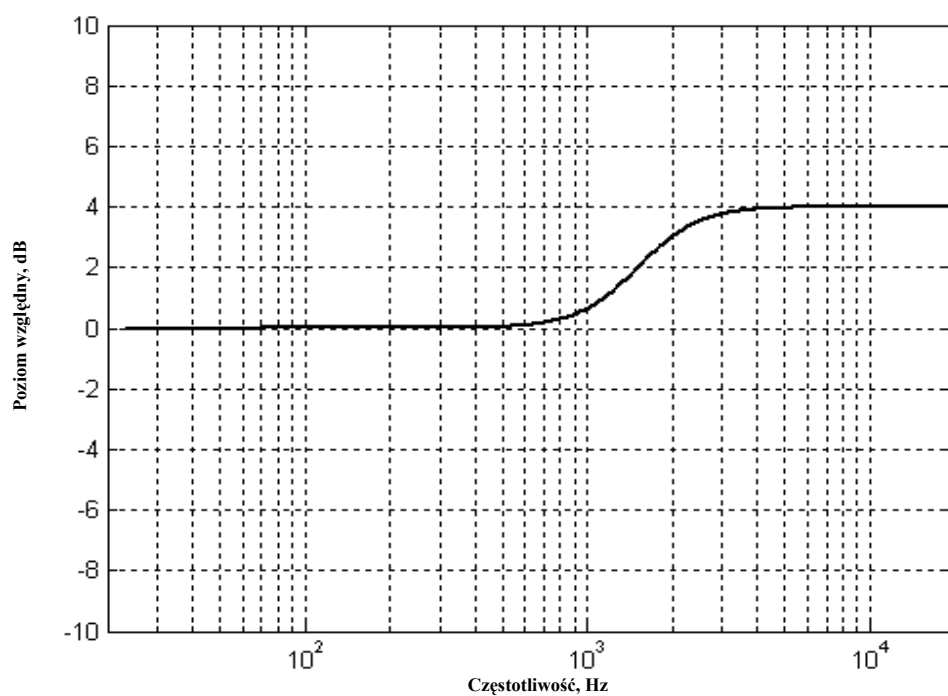
Na rysunku 1 pokazano schemat blokowy algorytmu określający sposób wyznaczania głośności dźwięku. Możliwe jest monitorowanie głośności programów wyposażonych w kanały audio w liczbie od jednego do pięciu. Dla modulacji, która wykorzystuje mniej niż pięć kanałów, wejścia bez sygnału modulacji nie będą wykorzystane w czasie pomiaru. Kanał efektów niskoczęstotliwościowych (low frequency effects (LFE)) w ogóle nie jest uwzględniany w zalecanej metodzie pomiaru.

Rysunek 1. SCHEMAT BLOKOWY ALGORYTMU POMIARU GŁOŚNOŚCI W WIELU KANAŁACH

Pierwszy etap algorytmu to wstępna filtracja sygnału metodą pokazaną na rysunku 2. Filtr wstępny, przed następnym krokiem - pomiarem metodą *Leq* (RLB), zakłada uwzględnienie wpływu kształtu głowy, przy czym modelem akustycznym głowy, jest sztywna kula.

Rysunek 2. CHARAKTERYSTYKA FILTRU WSTĘPNEGO UŻYWANEGO DLA UWZGLĘDNIENIA AKUSTYCZNYCH WPLYWÓW KSZTAŁTU GŁOWY

Filtrację wstępną z rys. 2 realizuje filtr pokazany na rysunku 3, o współczynnikach podanych w tabeli 1.

Rysunek 3. SCHEMAT FILTRU DRUGIEGO RZĘDU, REALIZUJĄCEGO FILTRACJĘ WSTĘPNĄ

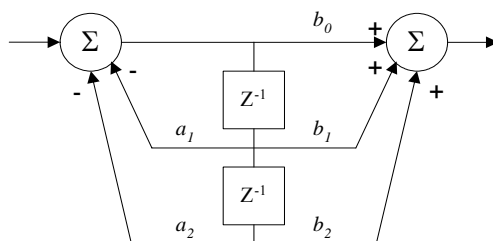

TABELA 1.

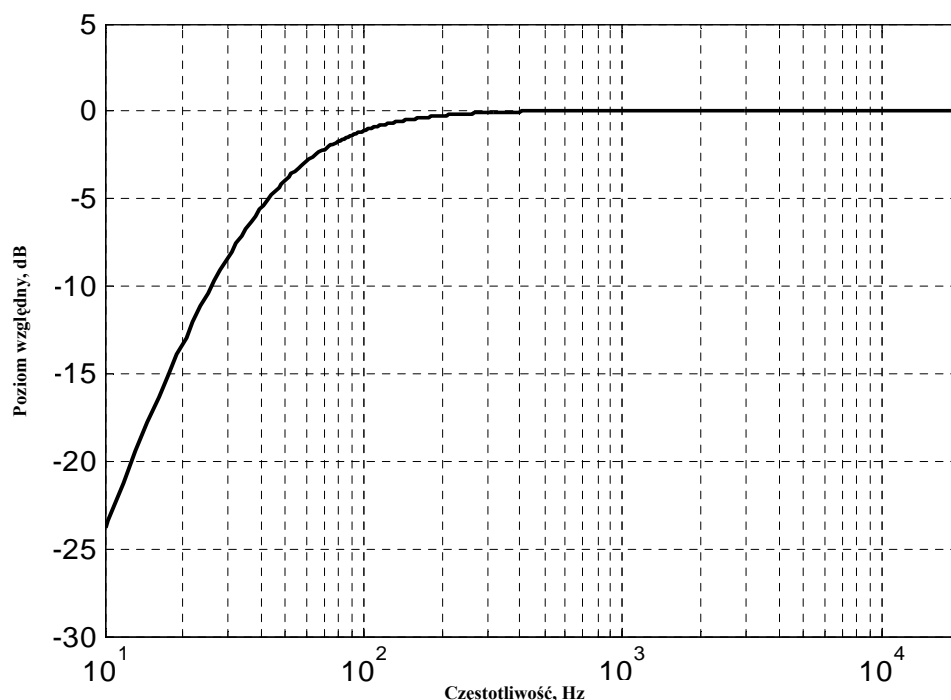
WSPÓŁCZYNNIKI FILTRU DLA WSTĘPNEJ FILTRACJI, MODELUJĄCEJ WPŁYW KULISTEJ GŁOWY

-	-	b_0	1.53512485958697
a_1	-1.69065929318241	b_1	-2.69169618940638
a_2	0.73248077421585	b_2	1.19839281085285

Podane współczynniki filtru w tabeli 1 wymagają stosowania częstotliwości próbkowania sygnału równej 48 kHz.

Drugi etap realizacji algorytmu filtracji jest realizowany za pomocą prostego filtru górnoprzepustowego, o charakterystyce krzywej RLB, pokazanej na rysunku 4.

Rysunek 4 KRZYWA RLB DLA WAŻENIA SKŁADOWYCH SYGNAŁU

Krzywa RLB ważenia sygnału jest realizowana przez filtr pokazany na rysunku 3, o współczynnikach podanych w tabeli 2.

TABELA 2

WSPÓŁCZYNNIKI FILTRA DLA KRZYWEJ WAŻĄCEJ RLB

-	-	B_0	1.0
a_1	-1.99004745483398	B_1	-2.0
a_2	0.99007225036621	B_2	1.0

Podane współczynniki filtra w tab. 2 obowiązują dla częstotliwości próbkowania równej 48 kHz.

Po wstępnej filtracji i przejściu przez filtr RLB, zostaje wyznaczona średniokwadratowa wartość energii w okresie pomiaru T , określona poprzez obliczenia dla każdego kanału fonicznego wartości z_i :

$$z_i = \sqrt{\frac{1}{T} \int_0^T y_i^2 dt}$$

gdzie $i = L, R, C, Ls$ lub RS oraz y_i jest sygnałem wejściowym poddanym wcześniej filtracji zarówno poprzez filtr wstępny (uwzględniający skutki dla akustyki wynikające z kształtu głowy), jak i za pomocą filtru o krzywej ważącej RLB (uwzględniający nieliniową wrażliwość słuchu na dźwięk w funkcji częstotliwości).

Po wyznaczeniu w każdym kanale wartości (z_i) ważonego średniokwadratowego poziomu sygnału, w ostatnim kroku dla określenia głośności całkowitej przekazu dźwiękowego, sumuje się wartości otrzymane z N kanałów w podany niżej sposób:

Głośność

$$LU = -0.691 + 10 \log_{10} \sum_i^N G_i \bullet z_i \text{ [dB}_{LU} \text{]}$$

gdzie i to kolejne kanały L, R, C, Ls, RS , gdzie N jest liczbą wszystkich kanałów występujących w przekazie audiofonicznym objętym pomiarem. G_i jest wagą głośności przypisaną oddzielnie dla każdego kanału. Wartości G_i przedstawiono w tabeli 3.

TABELA 3

WAGI DLA POSZCZEGÓLNYCH KANAŁÓW FONICZNYCH

Kanał	Waga G_i
Lewy (G_L)	1.0 (0 dB)
Prawy (G_R)	1.0 (0 dB)
Środek (G_C)	1.0 (0 dB)
Lewy otaczający (G_{LS})	1.41 (~ +1.5 dB)
Prawy otaczający (G_{RS})	1.41 (~ +1.5 dB)

Objaśnienie:

LU (Loudness unit) – pomiarowa jednostka głośności. Wskaźnik przyrządu do oceny głośności powinien być kalibrowany w jednostkach głośności [LU]. Jest ona jednostką skali miernika głośności. Wartość głośności programu wyrażona w jednostkach głośności reprezentuje tłumienie lub wzmocnienie w decybelach, jakie jest wymagane do sprowadzenia poziomu sygnału programu do 0 LU. Na przykład sygnał programu o wartości -10 LU będzie wymagał wzmocnienia o +10 dB aby osiągnął odczyt 0 LU.